

รายงานผลงานวิจัย
สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้

เรื่อง ระดับปลาป่นที่เหมาะสมในอาหารเบ็คไข่ พันธุ์ลูกผสมมากีแคมเบลกับพันธุ์เมือง
FISH MEAL REQUIREMENT OF KHAKI CAMPBELL X THAI NATIVE
CROSSBRED LAYING DUCKS

ได้รับการจัดสรรงบประมาณวิจัย ประจำปี 2533
จำนวน 135,900 บาท

หัวหน้าโครงการ นายรินทร์ ทองวิทยา

ผู้ร่วมงาน นายเพื่อพงษ์ บุราณพงศ์

แบบฟอร์มขออนุมัติจัดสรรงบประมาณวิจัย	
ผู้จัดทำแบบฟอร์ม	ผู้รับ
นายรินทร์ ทองวิทยา	นายเพื่อพงษ์ บุราณพงศ์

งานวิจัยเสริจสืบสมบูรณ์

วันที่ 30 เดือน มกราคม พ.ศ. 2535

5069/49

ระดับปลาปันที่เหมาะสมในอาหารเบ็ดไก่
พันธุ์ลูกผสมกากีแคมป์เบลล์กับพื้นเมือง

นรินทร์ ทองวิทยา เพ็ญพร ประพงษ์
ภาควิชาเทคโนโลยีทางสัตว์
คณะพัฒนาระบบการเกษตร
สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่ฟ้า
เชียงใหม่ 50290

บทคัดย่อ

การศึกษาระดับปลาปันที่เหมาะสมสำหรับเบ็ดไก่พันธุ์ลูกผสมกากีแคมป์เบลล์กับพื้นเมืองในอาหาร 5 สูตรที่ประกอบด้วยปลาปัน 11.0, 9.5, 8.0, 6.5 และ 5.0 % อาหารทั้งสูตรบรรลุค่าตัวคูณไม่ต่าง 15.95 % และตั้งงาหนักใช้ประโยชน์ได้ 2,690 กิโลแคลอรี่ต่อ กิโลกรัม ใช้เบ็ดไก่อายุ 18 สัปดาห์ จำนวน 150 ตัว แบ่งออกเป็น 5 วง ๆ ละ 3 ตัว ๆ ละ 10 ตัว ที่จัดตั้งระหว่างเดือนกันยายน - ตุลาคม 1.20 x 1.85 ตารางเมตร มีอาหารและน้ำให้กินอย่างเพียงพอ ในเวลาคราวเดียวเป็นไปได้ ใช้เก้าอี้สูงสุด 1.70 เมตร ทดสอบโดยใช้ทดสอบ (T.E.B) และภาระการบีบอัดที่ข้อระหว่างวงตัวช่วงวิธี Duncan's new multiple range test.

ผลการทดลองปรากฏว่า เป็นที่นิยมอาหารปลาปัน 6.5 % มีผลผลิตไก่ น้ำหนักไก่ ประจำวันต่อวันมากที่สุด และต้นทุนต่ออาหารต่ำสุดเมล็ดลักษณะ 1 กิโลกรัมต่อสูตร และแต่ละวงก้มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เบ็ดที่ได้รับอาหารปลาปัน 11.0 % กินอาหารมืออ่อนตัวสูง ส่วนใหญ่นักศึกษาที่เข้าร่วมทดลอง แสดงความพอใจต่อสัมภาระ ค่าตัวต่อวันต่อตัวนักศึกษา และไม่มีผลเสียจากการดับและชนิดของปลาปันที่ใช้

FISH MEAL REQUIREMENT OF KHAKI
CAMPBELL X THAI NATIVE CROSSED
LAYING DUCKS

Narin Thongwittaya Paopong Puranapong

Department of Animal Technology

Faculty of Agricultural Production

Maejo Institute of Agricultural Technology

Chiang Mai 50290, Thailand

Abstract

The experiment was carried out to estimate the fish meal requirement of Khaki Campbell x Thai Native crossbred laying ducks. Five rations were formulated at 11.0, 9.5, 8.0, 6.5 and 6.0 % dietary fish meal diets and all diets were isonitrogenous (15.95 % crude protein) and isocaloric (2,690 Kcal/kg). One hundred fifty eighteen-week-old layers were randomly assigned to 5 dietary treatments in 18-week experimental period. Duck of each replicate were confined together in a bamboo slat floor pen of $1.20 \times 1.85 \text{ m}^2$, and they were fed the diets as moist mash ad libitum under practical environmental conditions. The method of Completely randomized design was used to compare the effects of rations and Duncan's new multiple range test for mean comparisions.

The result showed that, the ducks given 6.5 % dietary fish meal diet showed the best egg production, feed conversion and feed cost, no significant difference was found among the treatments. Mortality was very small and no dietary effect was observed. This result suggests that the 6.5 % dietary fish meal diet is superior to the other diets for egg production.

ตัวนำ

ปลาป่นเป็นเนื้อที่เดินอาหารสัตว์ ที่มีเนื้อแหล่งของโปรตีนจากเนื้อสัตว์ที่มีคุณค่าทางอาหารสูง มีการตอบสนองให้ปรุงก่อนหรืออยู่อย่างสมบูรณ์ และเป็นแหล่งของโปรตีนที่มีประโยชน์ทางสุขภาพกว่าวัตถุดินปืนดื่มน้ำ ปลาป่นมีชนิดของการผลิตหลายวิธีด้วยกัน ซึ่งมีผลทำให้คุณค่าทางอาหารของปลาป่นแตกต่างกันออกไป แต่คร่าวงไว้ก่อนว่าปลาป่นเป็นวัตถุดินปืนมาตรฐาน เมื่อใช้ปลาป่นในอาหารในระดับสูง ก็จะมีผลทำให้อาหารแย่ลงมากตามที่นักวิจัย (Rose และ Michie, 1984)

ตามปกติเรามักจะพบว่า เมื่อไห้ไปเป็นมาประมวลอาหารจะมีภัยพิษ Pearson และคณะ, 1980a ; และ 1980b รายงานไว้ว่า กลิ่นเค้าในไห้มีความสืบพันธุ์กับการใช้ capelin meat เป็นแหล่งของโปรตีนในอาหารไห้ กลิ่นเค้าในไห้มีเกิดจากสาร trimethylamine (TMA) ซึ่งมีประมวลอยู่ในปลาป่นในปริมาณสูง โดยอยู่ในรูปของ TMA oxide และได้รับโดยสารเหลืองกลิ่นเค้าที่เกิดขึ้นเนื่องจากการใช้สาร TMA ในปริมาณที่มากเกิน และสามารถที่จะออกไห้ในรูปของสาร TMA oxidase ที่มีหน้าที่ออกไห้ทำให้เกิด metabolize ของสาร TMA Wakeling และพะ (1980) รายงานไว้ว่า กลิ่นเค้าในไห้มีอาจเกิดขึ้นเนื่องจากการเลี้ยงไห้สายพันธุ์มีเค้าภายในต่อสาร TMA ตัวอย่างสารที่มีสาร TMA สูง คือการใช้ปลาป่นในอาหารไห้ จำเป็นที่จะต้องใช้ตัวเมอร์โนนที่ใช้ เพื่อป้องกันการเกิดกลิ่นเค้าในเนื้อและไห้ไห้ ในลักษณะไห้ไข่พะจะประมวลลักษณะ ให้เนื้อปลาไห้กิน 1% ของอาหาร (Scott และคณะ, 1982) North (1978) รายงานไว้ว่า น้ำมันจากปลาเป็นตัวทำไห้เกิดรูปแบบกลิ่นเค้า การใช้ปลาป่นในระดับสูงกว่า 8-10 % ทำไห้เกิดกลิ่นเค้าในไห้ไห้เมอร์โนนสามารถต้านทานได้

ปลาป่นออกอาการที่ทำให้เกิดกลิ่นในเนื้อและไห้ไห้เมอร์โนน บางครั้งอาจจะทำให้เกิด gizzard erosion หรือ ulceration ได้ (Janssen, 1971 ; Harry และคณะ, 1975; Horaguchi และคณะ, 1980) สารที่มีสารเคมีทำให้เกิดอาการตั้งกล้ามปะกอบลอกในอาหารโดยเกิดขึ้นในระหว่างการปรุงร้อนในกระบวนการผลิตปลาป่น ระหว่าง histidine และโปรตีน (Matsumura และคณะ, 1981; Okazaki และคณะ, 1983) รายงานไว้ว่า สารที่ทำให้เกิด gizzard erosion (เมื่อเข้าสู่กระเพาะ histamine หรือ 2-amino-9-(4-imidazole)-7-aza-monanoic acid หรือซึ่งเรียกว่า gizzarosine ไห้เมื่อใช้สารนี้ในระดับ 2.2 นิลลิตรต่อลิตรไห้กับเม็ดของอาหาร จะทำให้เกิด gizzard erosion ได้ใน 1 ชั่วโมง

จากรายงานดังกล่าวจะเห็นว่า ปลาป่น เป็นวัตถุที่มีคุณค่าทางอาหารสูง แต่ก็อาจ จะทำให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพและผลผลิตของสัตว์ได้ การทดลองนี้จึงมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาหา ระดับของปลาป่นที่เหมาะสมสำหรับสมรรถภาพของเป็ดไว้ พันธุ์ลูกผสมภายในคุณค่าเบล็อกกับพื้นเมือง ในช่วงอายุ 18 - 36 สัปดาห์

อุปกรณ์และวิธีการ

การทดลองนี้ใช้อาหารที่ประกอบด้วย ปลาช่อน รำลูบ เนื้อต วิ่งหมาบ กากผ้า เหลือง ปลาป่น ไข่ขาว ไก่สามีและเกลือบร อาหารทดลองมี 5 สูตร ประกอบด้วย ปลาป่น 11.0 , 9.5 , 8.0 , 6.6 และ 5.0 % ของอาหาร อាឈารทุกสูตรมีปริมาณ 15.95 % และเติมงานที่ใช้ปะโภณให้ 2,690 กิโลกรัมหรือเท่ากับโภกรัม ตั้งรายละเอียดที่ แสดงไว้ในตารางที่ 1 ใช้ที่ตักผสมภายในคุณค่าเบล็อกกับพื้นเมือง อายุ 18 สัปดาห์ จำนวน 150 ตัว แบ่งออกเป็น 5 群 ๆ ละ 3 ตัว ๆ ละ 10 ตัว เปิดแต่ละหากเดือน ในอกซึ่งเปลือกไม่ไฟ ขนาด 1.20×1.80 ตารางเมตร นำไปลงอาหารให้กินอย่างเต็มที่ ในวันแรกลงครั้น เปิดไฟให้แสงสว่างตลอดทั้งเดือน เปิดไฟให้ทดลองมีเวลาห้าตัว เท่านั้น 1.33 กิโลกรัม

ระยะเวลาที่ทดลอง 18 สัปดาห์ โดยเริ่มต้นจากการทดลองจากเบ็ดอายุ 18 สัปดาห์ ถึง 36 สัปดาห์ ในระหว่างการทดลองทักษะการยืนทิ้ง ขณะลิ้ตไก่และน้ำหนักไก่ทุกวัน โดยวัด รวมของเบ็ดและซ้ำ ประมาณคราวที่ห้ามทำการวัดทุกวัน สัปดาห์ ประสีกิจภาพความเปลี่ยนอาหาร ดำเนินอย่างต่อเนื่อง ทุกคราวที่ห้าม ปิดไฟให้กินอาหารคราวเดียวตลอดไป เมื่อเปิดไฟอีกครั้ง อัตราการตายทำการบันทึกเมื่อปิดไฟคราวเดียว คาดการณ์จากความหลากหลายของวัตถุตับในไก่ รวมดังการทดลอง ผลการทดลองที่ได้ นำไปด้วยวิธีการของ Steel และ Torrie (1980) และทำการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างพหุตัวชี้วัด Duncan's new multiple range test (Duncan, 1955) ที่ระดับ 0.05

Table 1 Composition of experimental diets^{1/}

Ingredient (%)	Diet 1	Diet 2	Diet 3	Diet 4	Diet 5
Broken rice	66.72	63.23	61.84	59.39	55.03
Rice bran	-	1.41	6.08	7.98	10.00
Rough rice bran	5.16	6.46	2.86	2.85	2.74
Soybean meal	8.87	11.00	12.00	14.00	15.95
Fish meal	11.00	9.50	8.00	6.50	5.00
Tallow	2.41	3.37	2.97	3.83	4.63
Limestone	5.29	5.49	5.70	5.90	6.10
Common salt	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30
Premix ^{2/}	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25
Price, Baht/kg	5.43	5.45	5.39	5.40	5.42

^{1/} All diets contained 15.95% CP, 2,690 Kcal ME/kg, 2.65% Ca, 0.65% P.

^{2/} Supplied per kg of diet: V.A. 9,000 IU; V.D₃, 1,600 ; V.F. 1.4 mg; V.K.₃, 1.2 mg; V.B₁, 0.4 mg; V.B₂, 4 mg; V.B₆, 3 mg ; V.B₁₂, 0.015 mg; Ca pantothenate 7 mg; niacin 40 mg; folic acid 0.4 mg; biotin 0.04 mg; Co 1 mg ; Cu 8 mg; I 1 mg; Mn 25 mg; Se 0.1 mg; Zn 50 mg; Fe 50 mg; ethoxyquin 4 mg.

ผลและวิจารณ์ผล

ผลของระดับปลาป่นต่อผลผลิตไข่ ปรากฏว่าเป็นพวงก์ได้รับอาหารปลาป่น 6.5% ให้ไข่มากที่สุด รองลงไปดีอีก เป็นพวงก์ได้รับอาหารปลาป่น 11.0, 5.0, 9.5 และ 8.0% ให้ไข่มากที่สุด รองลงไปดีอีก เป็นพวงก์ได้รับอาหารปลาป่น 11.0, 5.0, 9.5, 11.0 และ 8.0% ให้ไข่ฟองใหญ่ที่สุด รองลงไปดีอีก เป็นพวงก์ได้รับอาหารปลาป่น 5.0, 9.5, 11.0 และ 8.0% ให้ไข่ฟองใหญ่ที่สุด เนื้อสัมภาระ 68.13, 57.69, 57.29, 57.18 และ 56.64 กรัม ตามลำดับ โดยทั้ง 2 ลักษณะมีความแตกต่างระหว่างพวงกันข้างไม้ที่อยู่ล้ำด้วยทางสถิติ ตั้ง รายละเอียดที่แสดงไว้ในตารางที่ 2 ผลของระดับปลาป่นต่อผลผลิตไข่ Velasco และ Fraga (1987) รายงานไว้ว่า ไก่ไข่พันธุ์เดิมศอร์ท์ได้รับอาหารปลาป่น 4% ให้ผลผลิตไข่มากกว่า ไก่ไข่พันธุ์เดิมศอร์ท์ได้รับอาหารปลาป่น 2.5 และ 0% แต่น้ำหนักไข่ไม่แตกต่างกัน Peischel และคณะ (1976) รายงานไว้ว่า ไก่ที่ได้รับอาหารที่เสริมปลาป่น 2% ให้ผลผลิตไข่มากกว่าพวงก์ได้รับอาหารไม่เสริมปลาป่น แต่ยังไม่ถูกต้อง Takuwa และคณะ (1987) รายงานไว้ว่า การใช้ปลาป่นในอาหารไก่ไข่ ในระดับ 11 - 17% ทำให้ผลผลิตไข่ลดลง ส่วนน้ำหนักไข่เฉลี่ยจากการทดลอง ใกล้เคียงกับรายงานของ Pan และคณะ (1978) และ Thongwittaya (1990) แต่เบากว่ารายงานของ Hetzel (1983) เล็กน้อย ที่รายงานไว้ว่าไข่ตัวนี้มีไข่ตัวน้ำหนัก 63.9 กรัม ที่อายุ 32 วันคิดเป็นไข่ตัวน้ำหนัก 63.9 กรัม

Table 2 Effects of fish meal level on egg production

Age (week)	Diet 1	Diet 2	Diet 3	Diet 4	Diet 5	SEM
Egg productivity (%)						
18 - 20	12.9	13.6	16.6	13.4	15.5	2.0
20 - 24	34.3	34.8	42.2	36.9	37.7	5.0
24 - 28	48.9	48.0	45.0	51.9	46.7	3.2
28 - 32	43.1	38.0	34.4	38.2	42.5	5.9
32 - 36	41.7	38.2	35.3	44.8	32.3	4.8
Average	38.7	36.9	36.7	39.7	37.6	3.1

Table 2 (cont.)

Age (week)	Diet 1	Diet 2	Diet 3	Diet 4	Diet 5	SEM
Egg weight (g)						
18 - 20	50.36	47.94	48.28	50.61	51.15	1.6
20 - 24	53.47	51.96	53.04	53.83	53.74	0.9
24 - 28	56.69	56.95	56.84	57.84	58.01	0.7
28 - 32	59.16	60.00	58.96	60.34	60.05	0.7
32 - 36	60.33	61.67	61.56	61.32	60.61	0.8
Average	57.18	57.29	56.64	58.13	57.69	0.7

No significantly different among the treatments ($P < 0.05$)

ผลของรังตีก้าวหน้าเมื่อพิจารณาอาหารที่กิน และปรับสัดส่วนการเปลี่ยนอาหารแสดงให้ในตารางที่ 3 โดยปรากฏว่า มีตัวที่ได้รับอาหารปลาป่น 11.0% กินอาหารเมล็ดที่สูตรตามด้วย เม็ดที่ได้รับอาหารปลาป่น 9.5, 6.5, 6.0 และ 8.0% กินอาหาร 17.3, 18.0, 18.0, 18.3 และ 13.4 กิโลกรัม ตามลำดับ แต่ตัวที่ได้รับอาหารปลาป่น 6.5% มีประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหารต่ำที่สุด ตามที่ว่ามีตัวที่ได้รับอาหารปลาป่น 11.0, 9.5, 5.0 และ 8.0% มีประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหาร 6.22, 6.32, 6.81, 7.04 และ 7.06 ตามลำดับ แต่ทั้ง 2 ลักษณะมีความแตกต่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่ง Peischel และคณะ (1976) รายงานไว้ว่า ไก่ที่ได้รับอาหารที่เสริมปลาป่น 2% มีประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหารต่ำกว่า ไก่ที่ได้รับอาหารไม่เสริมปลาป่น

Table 3 Effects of fish meal level on feed intake and feed conversion

Age (week)	Diet 1	Diet 2	Diet 3	Diet 4	Diet 5	SEM
Feed intake (g/day)						
18 - 20	93 ^b	94 ^b	109 ^a	101 ^{ab}	108 ^a	2.7
20 - 24	124	134	120	132	133	3.0
24 - 28	139	160	153	156	150	5.0
28 - 32	162	168	160	156	165	4.0
32 - 36	157	157	159	160	153	5.0
Average	137	143	146	144	145	3.5
Total (kg)	17.3	18.0	18.4	18.0	18.3	0.3
Feed conversion (kg feed intake/kg egg)						
18 - 20	15.56	14.50	13.75	16.20	13.83	1.9
20 - 24	7.15	7.48	5.93	6.64	7.14	0.9
24 - 28	5.04	5.49	5.98	5.26	5.82	0.4
28 - 32	6.37	7.21	9.42	6.81	6.84	1.5
32 - 36	6.31	6.67	7.53	5.49	8.81	1.0
Average	6.32	6.81	7.06	6.22	7.04	0.6

Mean which are not sharing superscript letter are significantly different ($P > 0.05$)

ผลของระดับปลาป่นต่อเนื้อไข่ตัวต่อตัวที่เพิ่มเป็น บล็อกตรากราดที่ 4 ปรากฏว่า เป็นวงกว้างที่ได้รับอาหารปลาป่นในระดับต่าง ๆ มีน้ำหนักตัวที่เพิ่มขึ้นแต่ก็ต่างกันเพียงเล็กน้อย และมีคุณภาพแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเปิดที่ได้รับอาหารป่น 9.5, 8.0, 6.5 และ 5.0 % มีเบี้ยตราด 2, 2, 1 และ 2 ตัว ตามลำดับ ส่วนเปิดที่ได้รับอาหารปลาป่น 11.0% ไม่มีตราด ยังคงให้เพิ่มน้ำหนักตัวและอัตราการตราดอย่างเป็น

Table 4 Effects of fish meal level on body weight and mortality

Item	Diet 1	Diet 2	Diet 3	Diet 4	Diet 5	SEM
Body weight (kg)						
18 weeks of age	1.32	1.32	1.34	1.33	1.33	0.03
36 weeks of age	1.37	1.39	1.39	1.37	1.37	0.04
weight gain	0.05	0.07	0.05	0.04	0.04	0.04
Mortality (Bird/lot)	-	2	2	1	2	

Each treatment has 36 birds

ผลของรัฐต้นปลาปันต่อค่าอาหาร ปรากฏว่า เม็ดพลาป์ที่ได้รับอาหารปลาปัน 11.0% มีต้นทุนค่าอาหารต่ำที่สุด รองลงไปเป็นลำดับที่ได้รับอาหารปลาปัน 6.5, 9.5, 8.0 และ 5.0% ลักษณะค่าอาหารต่ำที่สุด 94.1, 97.46, 98.53, 99.04 และ 99.27 บาท ตามลำดับ เม็ดพลาป์ที่ได้รับอาหารปลาปัน 6.5% มีต้นทุนค่าอาหารต่ำที่สุด 1 กิโลกรัมต่ำที่สุด ตามลำดับเป็นลำดับที่ได้รับอาหารปลาปัน 11.0, 9.5, 5.0 และ 8.0% มีต้นทุนค่าอาหารต่ำที่สุด 1 กิโลกรัม 33.5, 33.7, 37.0, 37.0 และ 37.8 บาท ตามลำดับ ดังตารางและเขียนบนสัดส่วนในตารางที่ 5

Table 5 Feed cost for egg production from 18 to 36 weeks of age

Feed cost	Diet 1	Diet 2	Diet 3	Diet 4	Diet 5
Baht/bird/18 weeks	94.10	98.53	99.04	97.46	99.27
Baht/kg egg	33.7	37.0	37.8	33.5	37.0

จากการทดลองจะเห็นว่า เบ็ดที่ได้รับอาหารปลาป่น 6.5% ให้ผลผลิตไว้ จำนวน ไว้ ประสิทธิภาพการเบดีขึ้นอย่างมาก และต้นเหินด้วยการต่อผลผลิตไว้ 1 กิโลกรัมต่อกิโลกรัมต่อกิโลกรัม ซึ่ง สอดคล้องกับคำแนะนำของ DeBoer และ Bickel (1988) ที่แนะนำให้ใช้ปลาป่นในอาหาร ไว้ไว้ ระดับสูงสุดและสูงสุดต่อ 2 และ 15% ของอาหาร ตามลำดับ แต่ Olomu และ Offiong (1985) รายงานไว้ว่า การเสริมปลาป่น 5% ในอาหารไว้ไว้ ไม่มีผลทำให้ผลผลิต ไว้ไว้ 50% และช่วงไว้ไว้สูงสุด และสมรรถภาพการใช้ของไว้แต่ก่อต่างกันมาก ไม่เสริมปลาป่น ค่าย่างไว้ก็ตาม Flores และคณะ (1986) รายงานไว้ว่า ระดับปลาป่นที่จะใช้ในอาหารขึ้นอยู่ กับคุณภาพของปลาป่น

สรุป

จากผลการทดลองที่ระดับของปลาป่นที่เหมาะสมสำหรับเบ็ดไว้ ให้เม็ดลูกผสมมากกว่า แม่มีเบลล์กับเมือง ทั้งหมด 18 - 36 สีปดาห์ พอจะสรุปได้ดังนี้ ดัง

1. การใช้ปลาป่นในระดับ 6.5% เหมาะสมที่สุด
2. ระดับและเม็ดของปลาป่นที่ไว้ไว้ ไม่มีผลต่อผลผลิต ไว้และสูงกว่าของเบ็ด

ຂອກສາරអື້ອງອິນ

1. DeBoer, F. and H. Rickerl. 1988. Livestock Feed Resources and Feed Evaluation in Europe. Elsevier Science Publishing Company, Inc. New York. p. 188.
2. Duncan, D.B. 1955. Multiple range and multiple F tests. Biometrics. 11 : 1-42.
3. Flores, C.E., R.E. Rojas, G.E. Avila and A.A. Aguilera. 1986. Nutritive value of three Mexican fish meals in practical diets for meat chickens. Poultry Abstracts. 12 : 315.
4. Harry, E.G., J.F. Tucker and A.P. Laursen-Jones. 1975. The role of histamine and fish meal in the incidence of gizzard erosion and proventricular abnormalities. British Poultry Science. 16 : 63-78.
5. Hetzel, D.J.S. 1983. Egg production characteristics of Alabio, Bali, Tegal and Khaiki Campbell ducks under intensive management conditions. Poultry Abstracts. 9 : 97.
6. Horaguchi, H., T. Matsumura, H. Horikawa and M. Sugahara. 1980. Gizzard erosion and ulceration in broiler chicks. 2. Effect of fish meal. Japanese Poultry Science. 17 : 351 - 357.
7. Janssen, W.M.M.A. 1971. The influence of feeding on gizzard erosion in broilers. Arch. Geflugelkd. 35 : 137 - 141.
8. Matsumura, T., H. Horaguchi, H. Horikawa and M. Sugahara. 1981. Gizzard erosion and ulceration in broilers. 3. Toxic substance(s) in fish meal. Japanese Poultry Science. 18 : 98 - 104.
9. North, M.O. 1978. Commercial Chicken Production Manual. AVI. Publishing Company, Inc., Westport, Connecticut. pp. 451.

10. Okazaki, T., T. Noguchi, K. Igarashi, Y. Sakagami, H. Seto, K. Mori, H. Naito, T. Masumura and M. Sugahara. 1983. Gizzarosine, a new toxic substance in fish meal, causes severe gizzard erosion in chicks. *Agricultural and Biological Chemistry.* 47 : 2949-2952.
11. Olomu, J.M. and S.A. Offiong. 1985. Performance of brown-egg-type pullets fed diets based on groundnut meal, with and without supplementation with fishmeal or bloodmeal. *Tropical Agriculture.* 62 : 289 - 293.
12. Pan, C.M., C. Tai, J.C. Chen, H.H. Huang and T.F. Shen. 1978. The protein and metabolizable energy requirements of growing ducks. *Taiwan Livestock Research.* 11 : 1 - 10.
13. Pearson, A.W., N.M. Greenwood, E.J. Butler, C.L. Curl and G.R. Fenwick 1983a. Fish meal and egg taint. *Journal of the Science of Food and Agriculture.* 34 : 277 - 285.
14. Pearson, A.W., N.M. Greenwood, E.J. Butler, C.L. Curl and G.R. Fenwick. 1983b. The involvement of trimethylamine oxide in fish meal in the production of egg taint. *Animal Feed Science and Technology* 8 : 119 - 127.
15. Peischel, H.A., D.D. Lee, P.T.C. Costa, G.A.B. Hall, D.A. Stiles and P.E. Sanford. 1976. Effect of sorgum grain, corn and fish meal on the performance of laying hens. *Poultry Science.* 55 : 2078.
16. Rose, S.P. and W. Michie. 1984. Meat and bone and fish meals in balancer feeds for choice-fed broilers. *Animal Feed Science and Technology.* 11 : 221 - 229.
17. Scott, M.L., M.C. Nesheim and R.J. Young. 1982. Nutrition of the Chicken. M.L. Scott & Associates. Ithaca, New York. p. 448.